

Ġustizzja adatta għall- minuri – Lista ta' kontroll għall-professjonisti

X'inhuma l-azzjonijiet li għandhom jittieġdu biex il-proċedimenti jkunu adatti għall-minuri?

Il-minuri se jkun jista' jeżercita d-dritt tiegħu li jinstema'?

- Jenhtieg li jiġu adattati kundizzjonijiet biex jiġi żgurat li l-minuri jinstema'.
- Jenhtieg li l-professjonisti jirrikonoxxu b'mod ċar dan id-dritt matul il-proċedimenti.

Il-minuri qed jirċievi appoġġ professjonali u personali?

- Appoġġ professjonali jista' jinkludi lil assistenti soċjali u psikologi.
- Persuna ta' fiduċja.

APPOĠĠ

Kif jista' l-minuri jkun infurmat dwar il-proċedimenti tiegħu?

- Permezz ta' informazzjoni orali jew bil-miktub.
- Informazzjoni adatta għall-età, il-maturità, il-livell ta' fehim, u d-diffikultajiet ta' komunikazzjoni tal-minuri.
- Materjal viżiv.

Kif jista' l-minuri jithejja għas-smiġh?

- Il-persuna tal-approġ għandha tivverifika li:
 - il-minuri jhossu infurmat kif xieraq dwar id-drittijiet tiegħu.
 - Il-minuri jaf x'se jistenna matul il-proċedimenti.
- Il-preparazzjoni għandha ssejtni ftit qabel is-smiġh.
- Għandhom isiru laqgħat u żjarat preparatorji adatti għall-minuri.
- Għandhom jiġu identifikati l-htigijiet specifici tagħhom.

X'għandu jiġi mistoqsi lill-minuri qabel is-smiġh?

- Il-post u l-ħin huma xierqa għall-minuri?
- Min jenhtieg li jakkumpanja l-minuri bħala l-persuna ta' fiduċja tagħhom?
- Hemm nies li ma għandhomx jattendu s-smiġh?
- Jenhtieġu miżuri protettivi?
- Min għandu jmexxi s-smiġh?
 - Is-sess u l-professjoni huma vitali.

X'jinkiseb mill-verifika ta' tali dettalji mal-minuri?

- Il-minuri jista' jinfluwenza t-tmexxija tas-smiġh tiegħu.
- Il-minuri jista' jsir jaf il-persuna li tkun se tmexxi s-smiġh.

X'miżuri qabel smiġh jgħinu biex dan ikun adatt għall-minuri?

- Il-ħruġ ta' linji gwida dwar l-imġiba.
- Ħin ta' stennija qasir wara l-wasla u qabel is-smiġh.
- Ikun hemm żona ta' stennija adatta apposta għall-minuri.

X'miżuri matul smiġh jistgħu jagħmluh adatt għall-minuri?

- Kamra tas-smiġh favorevoli għall-minuri barra mill-qorti.
- Imġiba adatta għall-minuri minn kulhadd.
- Numru baxx ta' nies prezenti fis-smiġh.
- L-assenza tal-konvenut jew partijiet oħrajn.
- Persuna waħda li tisma' lill-minuri.
- Lingwa adatta għall-età u l-maturità tal-minuri.
- L-użu ta' tekniki ta' interrogazzjoni xierqa.
- Smiġh qasir, b'tul massimu ta' siegħa.

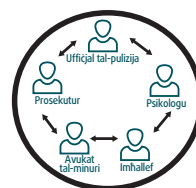
X'mizuri *wara s-smiġh* jgħinu biex dan ikun adatt għall-minuri?

- Jingħata feedback kif ukoll informazzjoni lill-minuri dwar il-fażijiet li jkun imiss.
- Il-professionisti kollha involuti jaqblu dwar is-segwitu.

X'jista' jsir biex jiġi evitat aktar minn smiġh wieħed?

- Ikun hemm disponibbli registrazzjonijiet tal-vidjow għall-gbir tal-evidenza (każijiet kriminali).
- Kooperazzjoni u skambju ta' informazzjoni fost il-gruppi professjonali kollha involuti.

Jekk smiġh wieħed ma jkunx biżżejjed, il-professionisti għandhom ikunu konxji, li matul smiġh ieħor:

- Relazzjoni ta' fiduċja ma' professjonista hija saħanistra aktar importanti u li s-smiġh għandu jsir mill-istess professjonista.
- Jenħtieġ li l-mistoqsijiet ma jkunux repetittivi.
- L-informazzjoni relatata għandha tiġi kondiviza fost il-professionisti.

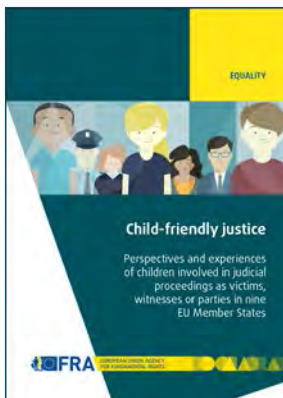
X'segwitu huwa meħtieġ?

- Appoġġ ulterjuri għall-minuri u l-familja.
- Informazzjoni u spjegazzjoni dwar deċiżjoni u appoġġ potenzjali ulterjuri.
- Ħinijiet qosra bejn is-smiġh u d-deċiżjoni; deċiżjoni akkumpanjata minn informazzjoni.

X'jiġri f'każ li ma jseħħ l-ebda segwitu?

- Il-proċedimenti jistgħu jiġu konklużi biss jekk is-segwitu jiġi żgurat u rrapportat.

Madwar 2.5 miljun tifel/tifla jipparteċipaw fi proċedimenti ġudizzjarji madwar l-Unjoni Ewropea (UE) kull sena, affettwati minn divorzju tal-ġenituri jew bħala vittmi ta', jew xhieda għal, kriminalità. Għalkemm il-partecipazzjoni effettiva tagħhom f' dawn il-proċeduri hija vitali għat-titjib tal-operat tal-ġustizzja, it-trattament tal-minuri fis-sistemi tal-ġustizzja tibqa' ta' tħassib. L-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għad-Drittijiet Fundamentali (FRA) investigat sa liema punt id-drittijiet tal-minuri li jinstemgħu, li jiġu infurmati, li jiġu protetti, u għan-nondiskriminazzjoni, huma ssodisfati fil-prattika. Dan kien jinkludi intervisti estensivi kemm ma' professjonisti kif ukoll ma' minuri involuti fi proċedimenti ġudizzjarji. L-ewwel rapport ipprezenta l-fehmiet tal-professjonisti. Ir-rapport attwali jiffoka fuq il-perspettivi tal-minuri, jiddeskrivi l-opinjoni tagħhom dwar fatturi li jimpedixxu l-partecipazzjoni shiħa tagħhom u dwar l-isforzi li jistgħu jgħinu biex dawn l-ostakli jiġu meġhluba. Bħall-ewwel rapport, jenfasizza li għad fadal hafna xi jsir biex il-ġustizzja madwar l-UE kollha issir tabilhaq adatta għall-minuri.

Aktar informazzjoni

Ara r-rapport tal-FRA u s-sit web dwar ġustizzja adatta għall-minuri.

- FRA (2017) *Il-ġustizzja adatta għall-minuri – Perspettivi u esperjenzi ta' minuri involuti fi proċedimenti ġudizzjarji bħala vittmi, xhieda jew partijiet f'disa' Stati Membri tal-UE*, il-Lussemburgu, l-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet;
- FRA (2017) *Il-ġustizzja adatta għall-minuri – perspettivi u esperjenzi ta' minuri u professjonisti*, Sommarju, il-Lussemburgu, l-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet (disponibbli fi 23 lingwa uffiċjali tal-UE)
- FRA (2015), *Ġustizzja adatta għall-minuri – Perspettivi u esperjenzi ta' professjonisti dwar il-partecipazzjoni tal-minuri fi proċedimenti ġudizzjarji ċivili u kriminali f'10 Stati Membri tal-UE*, il-Lussemburgu, l-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet;
- <http://fra.europa.eu/en/theme/rights-child>

FRA – L-AĠENZJA TAL-UNJONI EWROPEA GħAD-DRITTIJET FUNDAMENTALI

Schwarzenbergplatz 11 – 1040 Vjenna – L-Awstrija
Tel +43 158030-0 – Fax +43 158030-699
fra.europa.eu – info@fra.europa.eu
[facebook.com/fundamentalrights](https://www.facebook.com/fundamentalrights)
[linkedin.com/company/eu-fundamental-rights-agency](https://www.linkedin.com/company/eu-fundamental-rights-agency)
twitter.com/EURightsAgency

L-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet

© Aġenzija tal-Unjoni Ewropea
għad-Drittijiet Fundamentali, 2018
Ritratti: © FRA

